Review

Author(s): M. B. Hamilton

Review by: M. B. Hamilton

Source: *Ekonomisk Tidskrift*, Årg. 8 (1906), pp. 256-257

Published by: Wiley on behalf of The Scandinavian Journal of Economics

Stable URL: <http://www.jstor.org/stable/3437160>

Accessed: 15-04-2016 05:56 UTC

Your use of the JSTOR archive indicates your acceptance of the Terms & Conditions of Use, available at
<http://about.jstor.org/terms>

JSTOR is a not-for-profit service that helps scholars, researchers, and students discover, use, and build upon a wide range of content in a trusted digital archive. We use information technology and tools to increase productivity and facilitate new forms of scholarship. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

The Scandinavian Journal of Economics, Wiley are collaborating with JSTOR to digitize, preserve and extend access to *Ekonomisk Tidskrift*

Litteratur.

KNUT WICKSELL: *Föreläsningar i nationalekonomi*. Häft. 2. *Om penningar och kredit*. Lund 1906.

Föreliggande volym utgör andra bandet af det stort planlagda arbete, hvilket förf. under namn af »föreläsningar i nationalekonomi» började utgifva år 1901. Volymen bildar emellertid ett själfständigt helt, som mycket väl kan läsas utan samband med föregående eller eventuellt efterföljande häften. Professor Wicksell är här inne på ett område af sin vetenskap, hvilket han särdeles väl behärskar och då hans kända klara framställningskonst ej heller här sviker honom, har såsom resultat framgått ett arbete, som lifligt kan rekommenderas till begrundande icke blott af teoretiska nationalekonomer utan äfven af de praktiska lifvets män, särskildt bankmän, som önska vidga sina vyer öfver penning- och kreditväsendets funktioner.

Arbetet sönderfaller i tre delar, hvaraf den första behandlar myntväsendet och den andra, i samband med penningens s. k. omloppshastighet, kredit- och bankväsendet. — Det förvånar, att förf. ansett sig böra bibehålla det sedan gammalt i litteraturen använda begreppet »penningens omloppshastighet», som ingalunda i sig är lättfattligt, äfven när tal är om transaktioner i klingande mynt, och som vid kredittransaktioner ytterligare förlorar i berättigande. Det förefaller, som om större klarhet i framställningen skulle kunna vinnas, om man uteslutande opererade med begreppet kassahållning (i mynt, i sedlar), hvilket af förf. användes just för att klargöra begreppet »penningens omloppshastighet».

Arbetets tyngdpunkt är förlagd till den sista afdelningen, som bär rubriken »penningens bytesvärde». Förf. återvänder här till den intressanta fråga, som han förut med så mycken talang behandlat i sitt arbete »Geldzins und Güterpreise». Efter att hafva påpekat, att alla praktiska förslag till penningväsendets förbättrande mer eller mindre medvetet gå ut på att åt penningen gifva en konstant köpkraft, framhåller han, att detta problem i verkligheten sammanfaller med bibehållandet af en oföränderlig varuprisnivå. Därefter ägnas först ett afsnitt åt frågan, hvad som förnuftigtvis må menas med en genomsnittlig varuprisnivå samt i hvad mån dess förändringar

äro möjliga att konstatera, och lämnas sedan en mycket klar öfversikt öfver de olika teorier, som söka förklara penningens prisförändringar, därvid åt produktionskostnadsteorien gifves en tillbörlig plats såsom ett element i kvantitetsteorien. Det är såsom bekant på sistnämnda teoris grundval, som förf. tror sig i stånd att lämna en motsägelsefri förklaring öfver sambandet mellan förändringarna uti såväl guldproduktion som prisnivå och låneränta. Såsom han själf anmärker, har han i någon mån modifierat den uppfattning, som innehålles i hans ofvannämnda arbete. Han tilltror sig nu icke längre att i hvarje fall förklara förändringarna uti varuprisens höjd genom uppstående differenser mellan den faktiska låneräntan och den »normala låneräntan» eller den »naturliga kapitalräntan», utan medgifver, att en stegring eller sänkning af varuprisnivån kan inträda omedelbart på grund af ökad eller minskad efterfrågan efter varor från guldfälten, i den mån guldproduktionen relativt ökas eller minskas. Härigenom kommer förf. faktiskt att skilja mellan tvenne arter af prisförändringar, hvilka efter *Cassel* (i artikeln »Om förändringar i den allmänna prisnivån» i denna tidskrift år 1904) lämpligen kunna benämnas *sekulära* och *temporära* prisförändringar, de förra hufvudsakligen beroende på förändringar i guldproduktionen och de senare på konjunkturväxlingar. Men äfven med denna modifikation blifver förf:s teori näppeligen fullt tillfredsställande, äfven om den kanske ej må anses absolut felaktig. De svårfattliga begreppen »normal låneränta» och »naturlig kapitalränta» synas föga ägnade att förklara en dunkel företeelse. Mera betänkligt är emellertid, att teorien icke förklarar de enligt författarens egen mening starka växlingarna uti »den naturliga kapitalräntan», hvilka enligt hans förmodan utgöra hufvudorsaken till de uppkommande differenserna mellan den faktiska och den »normala» låneräntan. Med andra ord: någon ingående förklaring af konjunkturväxlingarna lämnas icke. Följden häraf är uppenbarligen, att de temporära förändringarna i prisnivån icke kunnat erhålla den skarpa belysning, som förf. med sin teori tror sig lämna.

Uti arbetets sista afsnitt redogör förf. för de praktiska åtgärder, som i händelse af guldbrist eller ock öfverflöd på guld kunna vidtagas i syfte att stadga penningens bytesvärde. Öfvergång till en ren kreditmyntfot framstår därvid som bekant för förf. såsom en åtgärd, hvilken hvarken stöter på teoretiska eller ens allt för svåra praktiska hinder. Framställningen är här synnerligen intresseväckande och äger stor öfvertygande kraft.

M. B. Hamilton.